

Address to the General Meeting of the Subscribers to the Sierra Leona Company [Mars 1795]; tryckt i *Essay on Colon.* II, s. 293, not.

I denna adress erbjuder sig Wadström att inför franska Conventet föra kompaniets talan och utverka skadestånd för den i Afrika lidna förlusten. Ett liknande förslag framlades af en Mr. Friend vid kompaniets stämma d. 26 mars 1795, men blef, oaktadt det understöddes af flere delägare, återtaget af förslagsställaren och ledde ej till något beslut. Ungefär vid samma tid föreslog Wadström till efterträdare åt Nordenskiöld som mineralog i kompaniets tjänst dennes svåger Ekholm¹, »a gentleman of great experience and capacity in mineralogy and chemistry», men på denna framställning bevärdigade direktörerna honom ej med något svar (*Essay*, II, s. 239). Antagligen var detta Wadströms sista beröring med kompaniet, hvars åtgärder han allt mera ogillade, före öfverflyttningen till Frankrike.

Wadströms i Frankrike tryckta skrifter.

Adresse au Corps législatif et au Directoire exécutif de la République française. Par C. B. WADSTROM, Suédois, auteur d'un Essai sur l'établissement des Colonies en général, et en particulier, sur celles de *Sierra-Leona* et de *Bulama*, en Afrique. De l'Imprimerie des Sciences et Arts. (2) + 9 sid. 4°. Dat. Paris, Frimaire, An quatrième de la République Française (1795).

Efter att ha redogjort för planen att i Afrika upprätta »une société fondée sur des principes entièrement nouveaux» och sin därpå föranledda resa, berör förf. sitt deltagande i Sierra-Leona-kompaniets stiftande och omtalar förstörandet af dess koloni, hvori han nu funnit att fransmännen icke hade någon skuld, utan som borde tillskrifvas engelska ministeren, »qui semble avoir adopté pour règle de sa politique et de sa conduite les principes les plus contraires à l'humanité, à la bonne foi, à la modération et à la générosité, qui doivent caractériser le gouvernement d'une nation puissante». Då han vidare funnit, att det värsta af allt tyranni berodde på »le commerce de spéculation ou plutôt ce crédit artificiel qui a remplacé le numéraire primitif», så ville han föreslå, att vid det blifvande fredsslutet mellan Frankrike och England skulle tillsättas en gemensam kommitté för att reglera Europas kommersiella system — »aucune personne intéressée dans quelque spéculation de commerce ou de finance ne pourra être membre de ce comité»! Härtill ansluta sig en del förslag om förbud mot slafhandel, neutralisering af de filantropiska kolonierna i Afrika och — ersättning åt Afzelius².

¹ Antagligen auskultanten i bergskollegium Fredrik Jonatan Ekholm, sedermera brukspatron, död 1811 på Strömsdals bruk i Finland (ALMQUIST, *Bergskollegium*, s. 194).

² Härmed synes denne ej ha varit nöjd; i bref till brodern Pehr d. 7 okt. 1796 skriver han: »Att Wadström recommenderat mig är en olycka, men som icke kunnat förekom-